OIKEUSMINISTERIÖ
JUSTITIEMINISTERIET

Kriminaalipolitiikka- ja rikosoikeusosasto
hallitusneuvos Anne Hartoneva

LISÄSELVITYS 2

10.6.2026

HE 25/2026 vp
Hallituksen esitys eduskunnalle Rikosseuraamuslaitoksen organisaatio-uudistuksesta ja rikosseuraamusalan koulutusuudistusta koskevaksi lainsäädännöksi

Lisäselvitys 2 lakivaliokunnan 9.6.2026 pidetyn asiantuntijakuulemisen jälkeen

Tässä asiakirjassa on kaksi osaa: 1) oikeusministeriön vastauksia lakivaliokunnan asiantuntijakuulemisessa 9.6.2026 esitettyihin kysymyksiin sekä 2) alustava kartoitus siitä, miten välttämättä tarvittavat säädösmuutokset olisivat tehtävissä nykyiseen koulutuskeskuksesta annettuun lainsäädäntöön sen sijaan, että koulutuskeskusta koskeva lainsäädäntö kumottaisiin ja koulutuskeskuksen hallinnosta säädettäisiin Rikosseuraamuslaitoksesta annetussa laissa ja uudessa rikosseuraamusalan tutkintoa koskevassa laissa.

1. Vastauksia kuulemisessa esitettyihin kysymyksiin

Opiskelijavalinnasta päättäminen ja miten ehkäistään riskiä, että valitaan koulutukseen ei-toivottuja henkilöitä?

Tältä osin oikeusministeriö viittaa edellisessä lisäselvityksessä todettuun opiskelijaksi ottamista koskevan sääntelyn täsmentämiseen kursivoidulla osuudella:

Opiskelijaksi pyrkivän tulee antaa koulutuskeskukselle opiskelijaksi ottamisen arvioinnissa tarvittavat terveydentilaansa koskevat tiedot. *Lisäksi opiskelijaksi pyrkivän tulee pyynnöstä antaa tarvittavat tiedot sen arvioimiseksi, onko hän 2 momentin 2 kohdan edellyttämällä tavalla sopiva rikosseuraamusalan työhön. Tällaisia tietoja ovat tiedot henkilön yhteyksistä järjestäytyneeseen rikollisuuteen, rikollisryhmittymiin, vapautensa menettäneisiin tai rikosmyönteisiin henkilöihin, päihdeongelmasta*

Postiosoite
Postadress
Oikeusministeriö
PL 25
FI-00023 Valtioneuvosto
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Meritullinkatu 10
00170 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
0295 16001
Internat.
+358 295 16001

Faksi
Fax
09 160 67730
Internat.
+358 9 160 67730

S-posti, internet
E-post, internet
kirjaamo.om@gov.fi
www.oikeusministerio.fi
www.justitieministeriet.fi

sekä muista sellaisista seikoista, jotka voivat perustellusti vaikuttaa arvioon siitä, onko opiskelijaksi hakeutuva sopiva työskentelemään rikosseuraamusalalla.

Valintamenettelyyn osallistuu muita virkamiehiä, myös Rikosseuraamuslaitoksen turvallisuusyksikön virkamiehiä.

Onko koulutuskeskuksen johtokunnan lakkauttaminen välttämätöntä?

Eikö erityisesti tutkintosäännön ja opetussuunnitelman vahvistaminen olisi muiden koulutusalalla toimivien kaltaisesti syytä säätää johtokunnan tai vastaavan toimielimen tehtäväksi?

Voisiko mahdollinen neuvottelukunta korvata nykyisen johtokunnan? Voisiko neuvottelukunnalla olla päätöksentekotoimivaltaa, esimerkiksi tutkintosäännön ja opetussuunnitelman vahvistaminen?

Edellä olevaan kolmeen kysymykseen oikeusministeriö toteaa, että Rikosseuraamuslaitoksessa ei nykyisin ole vastaavanlaisia kollegiaalisia toimielimiä, jotka tekisivät hallintopäätöksiä. Keskeisenä pidetään virkavastuulla tehtävää päätöksentekoa. Tämän linjan mukaisesti myös koulutuskeskuksen johtokunta ehdotetaan lakkautettavaksi.

Vertailluilla muilla koulutuksenjärjestäjillä on kollegiaalinen toimielin, joka muun muassa hyväksyy tutkintosäännön ja opetussuunnitelman sekä ratkaisee oikaisuvaatimuksia. Tämä on merkityksellinen asia pohdittaessa koulutuskeskuksen johtokunnan lakkauttamista sekä johtokunnan tai neuvottelukunnan tehtäviä.

Kaventaisiko uudistus koulutuskeskuksen päätösvaltaa?

Kyllä koulutuskeskuksen päätösvalta kaventuisi. Näin on erityisesti, jos tutkintosäännöstä ja opetussuunnitelmasta päättäminen siirretään johtokunnalta sekä koulutuskeskuksen henkilökunnan nimittäminen yksikönpäälliköltä kehittämisen ja ohjauksen vastuualueen johtajalle.

Olisiko koulutuskeskuksen hallinto säilytettävissä osin nykyisenä eli tässä vaiheessa tehtäisiin ainoastaan työssäoppimismallin käyttöönoton edellyttämät muutokset?

Vertailtaviksi otetuista koulutuksenjärjestäjistä on oma lakinsa – onko tässä vaiheessa välttämätöntä kumota Rikosseuraamusalan koulutuskeskuksesta annettu laki ja siirtää koulutuskeskuksen hallintoa koskevat säännökset Rikosseuraamuslaitoksesta annettuun lainsäädäntöön?

Edellä olevaan kahteen kysymykseen oikeusministeriö toteaa käsityksenään, että periaatteessa olisi teknisesti mahdollista lisätä voimassa olevaan Rikosseuraamusalan koulutuskeskusta koskevaan lainsäädäntöön työssäoppimismallin käyttöönoton edellyttämät säännökset ja säilyttää koulutuskeskuksen hallintoa koskevat säännökset voimassa olevassa lainsäädännössä.

Seuraavien kysymysten osalta oikeusministeriö viittaa asiantuntijakuulemisessa Rikosseuraamuslaitoksen ja Rikosseuraamusalan koulutuskeskuksen asiantuntijoiden antamiin seikkaperäisiin vastauksiin.

Miten ja missä vaiheessa voimakeinojen käytön opetus käytännössä järjestetään?

Miten korkeakouluyhteistyön on tarkoitus jatkua uudistuksen jälkeen?

Missä koulutus konkreettisesti järjestetään? Miten koulutuksen järjestämiseen vaikuttaa vankiloiden nykyinen ylikuormitustilanne?

Miten koulutuksessa otetaan huomioon esimerkiksi apulaisoikeusasiamiehen toteamat lainsäädäntöosaamisen puutteet?

Miksi koulutuskeskuksen yksikönpäällikön erityisestä kelpoisuusvaatimuksesta poistettaisiin lisensiaatin tai tohtorin tutkinnon suorittaminen?

Miten toteutuu opintojen aikaisten etuuksien yhdenvertaisuus – opiskelijamallin mukaisesti opiskelija saisi opintososiaaliset edut, työssäoppimismallin mukaisesti opiskeleva saisi palkkaa?

2. Esitetyn ehdotuksen vaihtoehtona voimassa olevan lainsäädännön täydentäminen tarvittavilla säännöksillä – alustava kartoitus

Tässä kartoituksessa pohjana ovat ehdotetut 1) laki Rikosseuraamuslaitoksesta annetun lain muuttamisesta ja 2) laki rikosseuraamusalan tutkinnosta. Pääosa ehdotusten sisällöstä on sellaisenaan tai hieman muokaten voimassa olevassa Rikosseuraamusalan koulutuskeskuksesta annetussa laissa.

Laki Rikosseuraamuslaitoksesta annetun lain muuttamisesta – Rikosseuraamusalan koulutuskeskuksen hallintoa koskeva sääntely

Voimassa oleva 3 §:n 3 momentti	Voimassa oleva 3 §:n 3 momentti
3 § *Rikosseuraamuslaitoksen organisaatio* — — — — — — — — — — — — — —	3 § *Rikosseuraamuslaitoksen organisaatio* — — — — — — — — — — — — — —
Rikosseuraamuslaitoksen kehittämisestä ja ohjauksesta vastaavaan vastuualueeseen kuuluu Rikosseuraamusalan koulutuskeskuksesta annetussa laissa (1316/2006) tarkoitettu Rikosseuraamusalan koulutuskeskus.	Rikosseuraamuslaitoksen kehittämisestä ja ohjauksesta vastaavaan vastuualueeseen kuuluu *rikosseuraamusalan tutkintoon johtavaa koulutusta ja täydennyskoulutusta antava Rikosseuraamusalan koulutuskeskus -niminen yksikkö.*

– – – – – – – – – – – – – – –	– – – – – – – – – – – – – – –

Edellä todettu momentti voisi säilyä nykyisenä tai kuulua:

> Rikosseuraamuslaitoksen kehittämisestä ja ohjauksesta vastaavaan vastuualueeseen kuuluu Rikosseuraamusalan koulutuskeskuksesta annetussa laissa (1316/2006) tarkoitettu *rikosseuraamusalan tutkintoon johtavaa koulutusta ja täydennyskoulutusta antava* Rikosseuraamusalan koulutuskeskus.

Se, että koulutuskeskuksesta annettu laki kumottaisiin, toisi koulutuskeskusta koskevat hallinnolliset säännökset Rikosseuraamuslaitoksesta annettuun lakiin ilman, että viimeksi mainittua lakia muutettaisiin. Tämä perustuu siihen, että koulutuskeskus on kehittämisen ja ohjauksen vastuualueen yksikkö jo nykyisin. Näin ollen Rikosseuraamuslaitoksesta annetun lain säännökset vastuualueen yksiköstä koskisivat myös koulutuskeskusta. Voimassa olevan koulutuskeskusta koskevan lain säännökset ovat erityissääntelyä suhteessa Rikosseuraamuslaitoksesta annettuun sääntelyyn. Sama koskee valtioneuvoston asetuksella toteutettua sääntelyä.

Seuraavaan on poimittu voimassa olevassa Rikosseuraamusalan koulutuskeskuksesta annetussa laissa olevia hallintoa koskevia säännöksiä, lähinnä johtokuntaa ja yksikönpäällikköä koskien, muilta osin todeten vain pykälän otsikko.

1 luku
Yleiset säännökset

1 § Asema ja tehtävät

2 luku
Hallinto

2 § Johtokunta

Koulutuskeskuksella on johtokunta, jonka Rikosseuraamuslaitoksen pääjohtaja asettaa neljäksi vuodeksi kerrallaan.

Johtokunnan tehtävänä on kehittää, seurata ja tukea koulutuskeskuksen toimintaa sekä ratkaista oikaisuvaatimukset ja muut sen toimivaltaan säädetyt asiat.

Johtokuntaan kuuluu puheenjohtaja ja enintään yhdeksän muuta jäsentä, joista jokaisella on henkilökohtainen varajäsen. Jäsenet edustavat opetusalaa, rikosseuraamusalaa ja sen sidosryhmiä sekä muuta koulutuskeskuksen toiminnan kannalta keskeistä asiantuntemusta. Yksi jäsen ja hänen varajäsenensä edustaa koulutuskeskuksen henkilöstöä.

Johtokunnan tehtävistä voidaan säätää tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

3 § Asian käsittelystä johtokunnassa

4 § Yksikönpäällikkö

Koulutuskeskuksella on yksikönpäällikkö, jonka Rikosseuraamuslaitoksen pääjohtaja nimittää.

Yksikönpäällikön tehtävänä on johtaa ja kehittää koulutuskeskuksen toimintaa sekä vastata toiminnan tuloksellisuudesta, laadusta ja tavoitteiden saavuttamisesta.

Yksikönpäällikön tehtävistä annetaan tarkemmat säännökset valtioneuvoston asetuksella.

5 § Päätösvalta

Koulutuskeskukselle kuuluvat asiat ratkaisee yksikönpäällikkö, jollei tässä laissa tai sen nojalla valtioneuvoston asetuksessa toisin säädetä. Rikosseuraamuslaitoksen työjärjestyksessä voidaan yksikönpäällikön toimivaltaan kuuluva asia antaa koulutuskeskuksen muun virkamiehen ratkaistavaksi lukuun ottamatta laissa tai valtioneuvoston asetuksessa yksikönpäällikön ratkaistavaksi säädettyjä asioita. Työjärjestyksen sisällöstä annetaan tarkemmat säännökset valtioneuvoston asetuksella.

Asiat ratkaistaan esittelystä, jollei työjärjestyksessä toisin määrätä.

5 luku
Erinäiset säännökset

32 § Tarkemmat säännökset

Tarkempia säännöksiä koulutuskeskuksen organisaatiosta, asioiden käsittelemisestä, viroista ja niiden kelpoisuusvaatimuksista sekä valintamenettelystä ja opetuksen antamisesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

*Keskeiset hallintoa koskevat säännökset ovat nimenomaan valtioneuvoston asetuksessa.

Ehdotettu laki rikosseuraamusalan tutkinnosta

*Myös tässä osiossa muutosehdotuksen kannalta keskeiset pykälät poimittu kokonaan, vähemmän olennaiset todettu vain otsikkoina.
*Eli käsittelyn pohjana on lakiehdotus. Vertailukommentit voimassa olevaan Rikosseuraamusalan koulutuskeskuksesta annettuun lakiin on merkitty tällä sinisellä värillä.

1 luku
Yleiset säännökset
1 §
Rikosseuraamusalan tutkinnon tarkoitus ja tavoitteet

Rikosseuraamusalan tutkinto valmistaa opiskelijan rikosseuraamusalan ohjaus- ja valvontatehtäviin. Tutkinnon tavoitteena on antaa opiskelijalle valmiudet rangaistusten tavoitteelliseen, turvalliseen, vaikuttavaan sekä yksilön ihmisarvoa ja -oikeuksia kunnioittavaan täytäntöönpanoon.

Rikosseuraamusalan tutkinto antaa Rikosseuraamuslaitoksesta annetun valtioneuvoston asetuksen (290/2022) 7 §:n 1 momentin 6 kohdassa säädetyn kelpoisuuden vartijan virkaan.

*1 momentti vastaa Rikosseuraamusalan koulutuskeskuksesta annetun valtioneuvoston asetuksen (RSKK-VNA) 7 §:ää. Periaatteessa säännös voitaisiin nostaa lain tasolle. Pykälän 2 momentti on täsmällisempi ilmaisu kuin Rikosseuraamusalan koulutuskeskuksesta annetun lain (RSKK-laki) 6 §:n 3 momentti.

2 §
Koulutuksen järjestäminen

Rikosseuraamuslaitoksen kehittämisen ja ohjauksen vastuualueeseen kuuluva Rikosseuraamusalan koulutuskeskus järjestää rikosseuraamusalan tutkintoon johtavaa koulutusta. Koulutuskeskuksen hallinnosta säädetään Rikosseuraamuslaitoksesta annetussa laissa (221/2022) ja valtioneuvoston asetuksessa.
*Momentin 1. virke vastaa RSKK-lain 6 §:n 1 eri lailla muotoilluin ilmaisuin. Jos RSKK-lakia ei kumota 2. virke on tarpeeton.

Rikosseuraamusalan tutkintoon johtavaan koulutukseen sisältyvä työssäoppiminen järjestetään rikosseuraamuskeskuksen yksikössä.
*RSKK-lain 18 §:ssä vastaava sääntely, mutta lisäksi työssäoppimisjaksoon voidaan sisällyttää työskentelyä myös muulla alalla. Ehdotettu muutos voitaisiin tehdä voimassa olevaan lakiin.

Rikosseuraamuslaitoksen kehittämisen ja ohjauksen vastuualueen johtaja vahvistaa vuosittain tutkintoon johtavan koulutuksen aloituspaikkojen määrän koulutuskeskuksen yksikönpäällikön esityksestä.
*RSKK-lain 6 §:n 1 momentissa aloituspaikkamäärän vahvistaminen on säädetty kyseisen vastuualueen päätettäväksi. Vahvistamistoimivallan säätäminen nimenomaan vastuualueen johtajan toimivaltaan kuuluvaksi selkiinnyttäisi sääntelyä. Olisi täsmennettävissä RSKK-lakiin.

3 §
Opetuskieli
*Vastaavan sisältöinen kuin RSKK-lain 8 §. Voitaisiin tehdä täsmennys: tutkinnon opetuskieli on suomi, kun voimassa olevassa säännöksessä kyse on koulutuskeskuksen opetuskielestä.
4 §
Opetuksen maksuttomuus
*Kuten RSKK-lain 13 §.

2 luku
Rikosseuraamusalan tutkinto

5 §
Tutkinnon laajuus, rakenne ja tavoitteet

Rikosseuraamusalan tutkinnon laajuus on 90 opintopistettä.
*Vastaa RSKK-VNA:n 8 §:n 1 momenttia. Voisi olla aiheellista nostaa lain tasolle.

Rikosseuraamusalan tutkintoon kuuluvat:
1) perusopinnot;
2) ammattiopinnot ja työssäoppiminen;
3) valinnaiset opinnot.
*RSKK-VNA 8 §:n 2 momentissa tähän luetteloon sisältyy myös opinnäytetyö. Se kuitenkin sisältyisi valinnaisiin opintoihin. Voisi olla aiheellista nostaa lain tasolle.

Tutkinnon tavoitteena on, että opiskelija saavuttaa hyvän osaamisen laillisuutta ja eettisyyttä, kuntoutusta ja ohjausta sekä turvallisuutta ja valvontaa koskevissa asioissa.
*Vastaa RSKK-VNA:n 8 §:n 3 momenttia.

6 §
Tutkinnon suoritusaika

Opiskelijan tulee suorittaa opinnot opetussuunnitelmassa määritellyssä enimmäisajassa voimassa olevan opetussuunnitelman mukaisesti. Koulutuskeskuksen yksikönpäällikkö voi opiskelijan pyynnöstä siirtää tämän opiskeluoikeutta siihen asti, että kyseinen koulutus seuraavan kerran aloitetaan, kuitenkin enintään yhdellä vuodella.
*RSKK-lain 21 § on vastaavan sisältöinen, joskin siinä puhutaan opiskeluajasta. Pykälän alkuosa muutettaisiin: ei *tutkintoon johtavassa koulutuksessa opiskelevan* vaan *opiskelijan.*

7 §
Tutkintosääntö ja opetussuunnitelma

Rikosseuraamusalan koulutuskeskuksen tutkintosäännössä päätetään:
1) opetussuunnitelmasta;
2) opiskelijaksi ottamisessa käytettävistä valintaperusteista, valintamenettelystä sekä valinnassa lisäpisteitä antavasta koulutuksesta ja työkokemuksesta;
3) opetukseen osallistumisesta;
4) muiden opintojen ja osaamisen hyväksi lukemisessa;
5) työssäoppimisesta;
6) arvioinnista;
7) todistuksista.
*Säännös vastaisi pääosiltaan RSKK-VNA:n 9 §:ää. Voisi olla aiheellista nostaa lain tasolle.

Rikosseuraamusalan tutkinnon opetussuunnitelmassa päätetään:
1) kunkin opintojakson osaamistavoitteista, käsiteltävästä asiakokonaisuudesta ja laajuudesta opintopisteinä;
2) opetuksen ja työssäoppimisen määrästä opintopisteinä;
3) vaadittavista suorituksista.

*Säännös vastaisi RSKK-VNA:n 10 §:ää. Voisi olla aiheellista nostaa lain tasolle.

Rikosseuraamuslaitoksen kehittämisestä ja ohjauksesta vastaavan vastuualueen johtaja päättää tutkintosäännöstä ja opetussuunnitelmasta koulutuskeskuksen yksikönpäällikön esityksestä.
*RSKK-lain 7 §:n 2 momentin mukaan johtokunta vahvistaa tutkintoon johtavaa koulutusta varten tutkintosäännön ja opetussuunnitelman.

3 luku
Hakeutuminen ja opiskelijaksi ottaminen

8 §
Hakumenettely

Koulutuskeskuksen yksikönpäällikkö päättää hakuajoista ja -menettelyistä.
*Säännöksen voisi lisätä lakiin.

9 §
Opiskelijaksi ottamisen edellytykset
Opiskelijaksi rikosseuraamusalan tutkintoon johtavaan koulutukseen voidaan ottaa henkilö, joka on hakuajan päättymiseen mennessä suorittanut vähintään:
1) ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017) tarkoitetun toisen asteen ammatillisen tutkinnon (*ammatillinen perustutkinto, ammattitutkinto tai erikoisammattitutkinto*), lukiolaissa (714/2018) tarkoitetun lukion oppimäärän tai ylioppilastutkinnosta annetussa laissa (502/2019) tarkoitetun tutkinnon tai niitä vastaavan aikaisemman tutkinnon taikka edellä tarkoitettuja tutkintoja vastaavat ulkomaiset opinnot sekä suorittanut hyväksytysti valintamenettelyn mukaisen kokeen tai muun suorituksen; tai
2) toisen asteen ammatillisen tutkinnon ja toimii Rikosseuraamuslaitoksen määräaikaisessa vartijan virkasuhteessa.
*Johtolause ja 1 kohta vastaavat osaa RSKK-lain 9 §:n 1 momentista, jota muokattaisiin teknistyyppisin muotoiluin. Ehdotettu 2 kohdan säännös olisi lisättävissä RSKK-lain 9 §:n 1 momenttiin.

Edellä 1 momentissa säädetyn lisäksi opiskelijaksi rikosseuraamusalan tutkintoon johtavaan koulutukseen otettavalta edellytetään, että:
1) hän on hakuajan päättymiseen mennessä täyttänyt 18 vuotta;
2) hän on terveydentilaltaan ja muilta ominaisuuksiltaan rikosseuraamusalan työhön sopiva;
3) hänellä on vähintään B-luokan ajo-oikeus;
4) hänellä on suomen kielen hyvä suullinen ja kirjallinen taito.
*Pääosin säännös vastaisi osaa RSKK-lain 9 §:n 1 momenttia. Jos 2 kohta lisätään 1 momenttiin, tästä tehtäisiin oma 2 momenttinsa. Sisällölliset muutokset: poistettaisiin *suorittanut hyväksytysti valintakokeen* -vaatimus ja lisättäisiin tuo 4 kohdan kielitaitovaatimus.

Koulutuskeskuksen yksikönpäällikkö voi myöntää poikkeuksen 1 momentin 1 kohdan mukaisista edellytyksistä, jos hakijalla voidaan muuten katsoa olevan riittävät tiedot ja taidot asianomaisia opintoja varten.
*Vastaa RSKK-lain 9 §:n 2 momenttia. Poikkeusmahdollisuus ei siis koskisi 1 momentin 2 kohdassa säädettyä työssäoppimisväylän mukaista tutkinnon suorittamista.

Opiskelijaksi pyrkivän tulee antaa koulutuskeskukselle opiskelijaksi ottamisen arvioinnissa tarvittavat terveydentilaansa koskevat tiedot. Lisäksi opiskelijaksi pyrkivän tulee pyynnöstä antaa tarvittavat tiedot sen arvioimiseksi, onko hän 2 momentin 2 kohdan edellyttämällä tavalla sopiva rikosseuraamusalan työhön. Tällaisia tietoja ovat tiedot henkilön yhteyksistä järjestäytyneeseen rikollisuuteen, rikollisryhmittymiin, vapautensa menettäneisiin tai rikosmyönteisiin henkilöihin, päihdeongelmasta sekä muista sellaisista seikoista, jotka voivat perustellusti vaikuttaa arvioon siitä, onko opiskelijaksi hakeutuva sopiva työskentelemään rikosseuraamusalalla.
*Säännöksen 1. virke vastaa RSKK-lain 9 §:n 3 momenttia.

Turvallisuusselvityksen hakemisesta säädetään turvallisuusselvityslaissa (726/2014).
*Säännös vastaa RSKK-lain 9 §:n 3 momenttia.

10 §
Opiskelijaksi ottaminen

Opiskelijaksi ottamisessa käytettävistä valintaperusteista, valintamenettelystä sekä valinnassa lisäpisteitä antavasta koulutuksesta ja työkokemuksesta päättää Rikosseuraamuslaitoksen kehittämisestä ja ohjauksesta vastaavan vastuualueen johtaja koulutuskeskuksen yksikönpäällikön esityksestä siten kuin niistä tutkintosäännössä määrätään.
*RSKK-lain 10 §:n 1 momentin mukaan kyseisen päätöksen tekee koulutuskeskuksen johtokunta. Tarvittaisiin teknistyyppisiä ilmaisujen muokkauksia.

Opiskelijat valitsee koulutuskeskuksen yksikönpäällikkö.
*RSKK-lain 10 §:n 2 momentin mukaan opiskelijat tutkintoon johtavaan koulutukseen valitsee koulutuskeskuksen yksikönpäällikkö. Opiskelijat muuhun rikosseuraamusalan koulutukseen valitsee koulutuskeskus. Tarvittaneen myös tuo jälkimmäinen virke, jos kyse on esimerkiksi täydennyskoulutukseen valitsemisesta.

Opiskelijavalinnan tuloksia julkistettaessa on ilmoitettava, miten hakija voi saada tiedon valinnassa noudatettujen perusteiden soveltamisesta häneen ja miten valintaan voi hakea oikaisua.
*Kuten RSKK-lain 30 §:n 1 momentti.

11 §
Opiskelijaksi ilmoittautuminen
*Kuten RSKK-lain 11 §.

4 luku
Opiskelijan oikeudet ja velvollisuudet

12 §
Opintojen ja osaamisen hyväksi lukeminen
*Kuten RSKK-lain 12 §, paitsi että täsmennettäisiin päätöksentekijöiksi lehtori ja opettaja.

13 §
Työssäoppiminen

Opiskelija on velvollinen suorittamaan tutkintoon kuuluvan työssäoppimisen hänelle osoitetussa Rikosseuraamuslaitoksen yksikössä. Lisäksi koulutuskeskus voi määrätä, että opiskelijan tulee suorittaa päivystystehtäviä koulutuskeskuksessa ja muita vastaavia opintoihin liittyviä koulutuksellisia tehtäviä.
*Säännös vastaisi RSKK-lain 15 §:ää ja 18 §:n 1 momenttia sillä erolla, ettei työssäoppimisjaksoon enää voitaisi sisällyttää työskentelyä myös muulla alalla.

Työssäoppimisen järjestävän laitoksen tulee nimetä opiskelijalle työpaikkaohjaaja.
*Voisi olla aiheellista lisätä tämä säännös, jotta korostetaan työssäoppimisen ohjauksen tärkeyttä.

Työssäoppimisen aikana opiskelija on virkasuhteessa asianomaiseen laitokseen.
*RSKK-lain 18 §:n 1 momentin mukaan työssäoppimisjakson aikana opiskelija voi olla virkasuhteessa asianomaiseen laitokseen. Muutosta eli virkasuhteen välttämätöntä käyttöä pidettäisiin perusteltuna, koska työssäoppimiseen voi sisältyä ja usein sisältyisikin tilanteita, joissa opiskelija voi käyttää merkittävää julkista valtaa, kuten yksilöön kohdistuvia voimakeinoja. Niin ikään Roti-tietojärjestelmän käyttö edellyttää virkasuhdetta.

Työssäoppimisen ajalta maksettavasta palkkauksesta päättää Rikosseuraamuslaitoksen hallinto- ja tukipalveluista vastaava vastuualue.
*Kuten RSKK-lain lain 18 §:n 2 momentti.

Työssäoppimisen aikana opiskelijaan sovelletaan tässä laissa säädettyjä opiskelijaa koskevia säännöksiä, ja hänen työssäoppimiseensa liittyvistä asioista päättää koulutuskeskuksen yksikönpäällikkö.
*Tämä olisi tarpeellinen täsmennys.

*RSKK-lain työssäoppimista koskevan 18 §:n 3 momentissa säädetään:
> Rikosseuraamuslaitoksen on lainattava opiskelijalle virkapuku silloin, kun työssäoppimisjakson työtehtävä edellyttää sen käyttämistä.

Tämän ei välttämättä tarvitsisi olla lain tasolla, mutta voinee olla.

14 §
Opintosuoritusten arviointi

Opiskelijan opintosuoritusten arvioinnista päättää arvioitavien opintojen opetuksesta vastaava lehtori tai opettaja. Työssäoppimisessa arviointiin osallistuu myös työnantajan nimeämä työpaikkaohjaaja.
*Kuten RSKK-lain lain 15 a § sillä erolla, että opintosuoritusten arvioijaksi lisättäisiin opettajan ohelle lehtori.

Opiskelijalla on oikeus saada tieto arviointiperusteiden soveltamisesta opintosuoritukseensa.
*Kuten RSKK-lain 16 §.

Opintosuoritusten arviointiin tyytymätön opiskelija voi pyytää suullisesti tai kirjallisesti oikaisua arvioinnin suorittaneelta lehtorilta tai opettajalta. Oikaisupyyntö on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä

ajankohdasta, jolloin opiskelijalla on ollut tilaisuus saada tieto arvioinnin tuloksesta ja arviointiperusteiden soveltamisesta opintosuoritukseensa. Lehtorin tai opettajan on ratkaistava asia viipymättä.
*Kuten RSKK-lain 16 §, paitsi että opintosuoritusten arvioinnin oikaisijaksi lisättäisiin opettajan ohelle lehtori.

15 §
Työturvallisuus
*Kuten RSKK-lain 19 §.

16 §
Salassapitovelvollisuus ja tietojen hyväksikäyttökielto
*Kuten RSKK-lain 20 §, vaitiolovelvollisuus muutettaisiin salassapitovelvollisuudeksi.

17 §
Päihdetestaus
*Kuten RSKK-lain 17 §:ää sillä erolla, että päihdetestin johtopäätös luovutettaisiin nimenomaan koulutuskeskukselle. Lisäksi oppilas-ilmaisu muutettaisiin opiskelijaksi. Pykälässä ei enää erikseen säädettäisi siitä, että koulutuskeskuksen on säilytettävä terveydentilaa koskevat tiedot erillään muista henkilötiedoista, koska asiaan sovellettaisiin yleisiä henkilötietojen käsittelyä koskevia säännöksiä.

18 §
Järjestyssääntö
*Kuten RSKK-lain 27 § sillä erolla, että 1 momentin 2 kohdan säännös kielletyistä esineistä ja aineista olisi uusi.

5 luku
Opiskelun keskeyttäminen, opiskeluoikeuden menettäminen ja kurinpito

19 §
Opiskelun keskeyttäminen
---
4 momentti:
Kyseisen oppiaineen lehtori tai opettaja päättää opiskelijan aikaisempien opintojen hyväksi lukemisesta opiskelijan tullessa jatkamaan opintojaan siten kuin siitä tutkintosäännössä tarkemmin määrätään. Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettua aikaa, jona opinnot ovat keskeytyneinä, ei lasketa opintojen enimmäisaikaan.

*Kuten RSKK-lain 23 § sillä erolla, että 4 momentin mukaista aikaisempien opintojen hyväksi lukemista koskevaa toimivaltasäännöstä täsmennettäisiin siten, että asiasta päättäisi kyseisen oppiaineen lehtori tai opettaja. Lisäksi kyseistä päätöksentekoa täsmennettäisiin niin, että päätöksen tulee perustua tutkintosäännön määräyksiin.

20 §
Opiskeluoikeuden menettäminen

Koulutuskeskuksen yksikönpäällikkö voi määrätä opiskeluoikeuden menetetyksi:

1) jos opiskelijaksi hyväksytty ei ole ilmoittautunut koulutuskeskuksen opiskelijaksi 11 §:ssä säädetyllä tavalla eikä koulutuskeskus perustellusta syystä hyväksy asetetun määräajan jälkeen tapahtunutta ilmoittautumista;
2) jos opiskelijalla on todettu sellainen sairaus tai vamma, joka voidaan perustellusti katsoa pysyväksi esteeksi koulutukseen osallistumiselle ja tutkinnon suorittamiselle;
3) jollei opiskelija ole suorittanut opintojaan opetussuunnitelmassa määritellyssä enimmäisajassa eikä koulutuskeskus erityisestä syystä myönnä hänelle lisäaikaa opintojen loppuun saattamiseen;
4) jos opiskelijaksi 9 §:n 1 momentin 2 kohdan perusteella hyväksytyn virkasuhde Rikosseuraamuslaitokseen päättyy.

Opiskelijan tulee pyydettäessä antaa koulutuskeskukselle 1 momentin 2 kohdan mukaiset terveydentilan arvioinnissa tarvittavat tiedot.

*Pykälän 1 ja 2 momentti kuten RSKK-lain 22 §, paitsi 1 momentin 4 kohta olisi työssäoppimismallin opiskelijaa koskien uusi. Lisäksi teknistyyppisiä muokkauksia.

Opiskelija, joka on menettänyt opiskeluoikeutensa 1 momentin 2 kohdan perusteella, voi hakea koulutuskeskuksen yksikönpäälliköltä opiskeluoikeuden palauttamista. Opiskeluoikeus tulee palauttaa, jos sitä hakeva osoittaa, ettei opiskeluoikeuden menettämisen aiheuttaneita syitä enää ole.
*Tämä olisi uusi säännös.

21 §
Kirjallinen varoitus

Koulutuskeskuksen yksikönpäällikkö voi, jollei huomautusta katsota riittäväksi seuraamukseksi, kurinpitotoimena antaa opiskelijalle kirjallisen varoituksen, jos tämä opetuksen aikana:
1) on käyttäytynyt Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehelle sopimattomalla tavalla;
2) on laiminlyönyt opetukseen osallistumisen;
3) on rikkonut koulutuskeskuksen järjestyssääntöä;
4) on kieltäytynyt 17 §:ssä tarkoitetusta päihdetestauksesta tai antanut päihteiden väärinkäytön osoittavan näytteen.

Edellä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuna sopimattomana käytöksenä on pidettävä erityisesti tekoa tai käytöstä, joka on omiaan vaarantamaan luottamusta rikosseuraamusalalla toimivalle virkamiehelle kuuluvien tehtävien rehelliseen, luotettavaan ja oikeudenmukaiseen hoitoon.

*1 ja 2 momentti kuten RSKK-lain 24 §, joskin pykälän otsikko muutettaisiin huomautuksesta ja varoituksesta kirjalliseksi varoitukseksi, 1 momentin johtolauseessa teknistyyppisiä muokkauksia ja päihteiden käyttöä koskeva RSKK-lain 24 §:n 3 momentti liitettäisiin 1 momentin luetteloon.

22 §
Koulutuksesta erottaminen
*Kuten RSKK-lain 25 § eräin teknistyyppisin muokkauksin. Lisäksi säädettäisiin uudeksi erottamisperusteeksi 1 momentin 7 kohtaan: opiskelija todetaan rikosseuraamusalalle soveltumattomaksi, koska hänellä on yhteyksiä järjestäytyneeseen rikollisuuteen, rikollisryhmittymiin tai rikoksentekijöihin,

hänellä on päihdeongelma tai hänen elämäntilanteessaan on muita vastaavia seikkoja, jotka voivat perustellusti vaikuttaa arvioon siitä, onko hän sopiva työskentelemään rikosseuraamusalalla.
*Tässä ja muuallakin tulisi tietenkin tehdä myös viittaussäännösten tarkistaminen.

23 §
Menettely opiskeluoikeutta koskevassa asiassa ja kurinpitoasiassa
*Kuten RSKK-lain 26 §, mutta huomautus poistettaisiin otsikosta ja pykälästä.

6 luku
Muutoksenhaku

24 §
Oikaisuvaatimus

Opiskelijaksi ottamista koskevaan 10 §:n 2 momentissa tarkoitettuun koulutuskeskuksen yksikönpäällikön päätökseen tyytymätön voi hakea siihen kirjallisesti oikaisua Rikosseuraamuslaitoksen kehittämisestä ja ohjauksesta vastaavan vastuualueen johtajalta 14 päivän kuluessa valinnan julkistamisesta.
*Kuten RSKK-lain 30 §:n 1 ja 3 momentti sillä erolla, että koulutuskeskuksen johtokunnan oikaisuvaatimuksen ratkaisutoimivalta siirrettäisiin Rikosseuraamuslaitoksen kehittämisestä ja ohjauksesta vastaavan vastuualueen johtajalle. Lisäksi tehtäisiin teknistyyppisiä muokkauksia. RSKK-lain 30 §:n 1 momentin viimeinen virke (ilmoitus opiskelijavalinnassa käytettyjen perusteiden soveltamisesta ja oikaisun hakemisesta) siirrettäisiin opiskelijaksi ottamista koskevan 10 §:n 3 momentiksi.

Opiskelun keskeyttämistä koskevaan 19 §:n 2 momentissa tarkoitettuun, opiskeluoikeuden menettämistä koskevaan 20 §:n 1 momentissa tarkoitettuun, kirjallisen varoituksen antamista koskevaan 21 §:n 1 momentissa tarkoitettuun ja koulutuksesta erottamista koskevaan 22 §:n 1 momentissa tarkoitettuun koulutuskeskuksen yksikönpäällikön päätökseen tyytymätön voi hakea siihen kirjallisesti oikaisua Rikosseuraamuslaitoksen kehittämisestä ja ohjauksesta vastaavan vastuualueen johtajalta 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.
*Oikaisuvaatimuksen ratkaisutoimivalta siirrettäisiin johtokunnalta vastuualueen johtajalle. Lisäksi ilmaisullisia täsmennyksiä. Muutoin kuten RSKK-lain 30 §:n 3 momentti.

Aikaisempien opintojen ja osaamisen hyväksi lukemisen oikaisemista koskevaan 12 §:n 2 momentissa tarkoitettuun tai opintosuoritusten arviointia koskevaan 14 §:n 3 momentissa tarkoitettuun lehtorin tai opettajan päätökseen tyytymätön voi hakea siihen kirjallisesti oikaisua koulutuskeskuksen yksikönpäälliköltä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.
*Kuten RSKK-lain 30 §:n 2 momentti, paitsi että opettajan rinnalle lisätty lehtori.

Päätökseen, johon saa hakea oikaisua, ei saa hakea muutosta valittamalla.
*Kuten RSKK-lain 30 §:n 4 momentti.

25 §
Muutoksenhaku
*Kuten RSKK-lain 31 § teknistyyppisin muokkauksin.

7 luku
Erinäiset säännökset
26 §
Tarkemmat säännökset

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkemmat säännökset:
1) koulutuksen tarkoituksesta, tavoitteista ja sisällöstä;
2) tutkinnon rakenteesta, mitoitusperusteista, laajuudesta ja suoritusajasta;
3) tutkintosäännön ja opetussuunnitelman tarkemmasta sisällöstä;
4) koulutukseen valitsemisen menettelystä;
5) opetuksen antamisesta;
6) tutkinnon tuottamasta kelpoisuudesta.

*Tämä olisi aikaisempaa täsmällisempi asetuksenantotoimivaltuutta koskeva säännös.

8 luku
Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset
27 §
Voimaantulo

28 §
Viittaussäännös

29 §
Siirtymäsäännökset

*Nämä säännökset menisivät uusiksi, jos RSKK-lakia ei kumota.

JA:
RSKK-lain
28 §Ammattikorkeakoulututkintoon johtava koulutus
29 §Ammattikorkeakouluopetuksen rahoitus
kumottaisiin.